CESTA K SAMOSTATNOSTI – 28. ŘÍJEN 1918

Tomáš G. Masaryk

Narodil se 7. března 1850 v Hodoníně. Absolvoval nižší reálku, učil se strojním zámečníkem a kovářem, studoval na gymnáziích v Brně a Vídni. V letech 1872–1877 studoval filozofii na univerzitách ve Vídni a Lipsku. Habilitoval se roku 1878, v letech 1879–1882 působil na univerzitě ve Vídni, poté jako mimořádný a od roku 1897 jako řádný profesor české Karlo-Ferdinandovy univerzity v Praze. Přednášel dějiny filozofie, logiku, etiku, základy sociologie a psychologie. Základními východisky jeho filozofie byly protestantský teismus bez zjevení a mystiky, důraz na eticko-psychologické aspekty sociálních jevů a vědomí soudobé krize jednotlivce a společnosti. Významně se podílel na organizaci českého vědeckého života, v němž posiloval vlivy anglo-amerického a francouzského myšlení. Inicioval vydání nové české národní encyklopedie (Ottův slovník naučný), založil měsíčník Athenaeum. Roku 1891 zvolen za Národní stranu svobodomyslnou poslancem Říšské rady i českého Zemského sněmu. Zastával program autonomie českých zemí v rámci habsburské monarchie, odmítal český nacionální a státoprávní radikalismus a dával přednost postupnému posilování českých hospodářských a kulturních pozic a pozvolné demokratizaci Rakousko-Uherska. Svou politickou koncepci opíral o vlastní filozofii českých dějin, jejímž základem byla interpretace Františka Palackého. Byl přesvědčen o celosvětovém progresivním vývoji, kde se věda prosazuje proti mýtu a demokracie proti teokracii, absolutismu a diktatuře. Se značnou dávkou osobní odvahy se angažoval v boji proti většinovému názoru (pravost Rukopisů, tzv. Hilsnerova aféra). Svá stanoviska publikoval především v listě Čas a revui Naše doba. V letech 1900–1914 stál v čele tzv. realistické strany, za níž byl v posledních sedmi předválečných letech poslancem Říšské rady. V tomto období se intenzivně zabýval slovanskou problematikou se zaměřením na Rusko, a postupně přehodnocoval svůj původně negativní postoj k českému historickému státnímu právu. Po vzniku první světové války stál u zrodu domácího odboje. V prosinci 1914 odešel do zahraničí, aby získal vlády Dohody pro národně osvobozenecký program Čechů a Slováků. Spolu s E. Benešem a M. R. Štefánikem stanul v čele československého zahraničního odboje. V letech 1916–1918 byl předsedou Národní rady československé v Paříži. Významně se zasloužil o vytvoření československých legií v Rusku, Francii a Itálii. Pro ideu samostatného československého státu získal především amerického prezidenta W. Wilsona. V květnu 1918 koncipoval tzv. pittsburskou dohodu mezi českými a slovenskými krajanskými organizacemi v USA. Dne 18. října 1918 se stal předsedou prozatímní československé vlády a jejím jménem vydal Deklaraci nezávislosti Československa. Dne 14. listopadu 1918 byl zvolen prvním prezidentem Československé republiky.

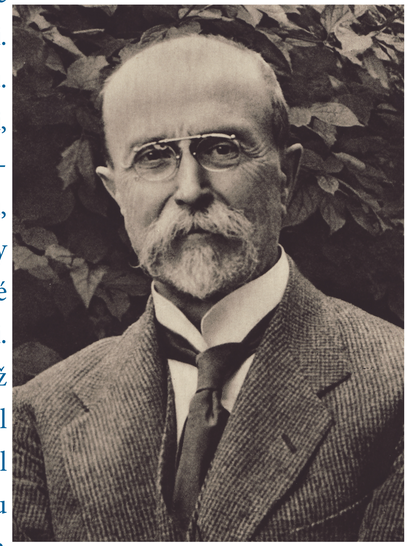

Prof. PhDr. Tomáš G. Masaryk, počátky zahraničního odboje, Švýcarsko 1915

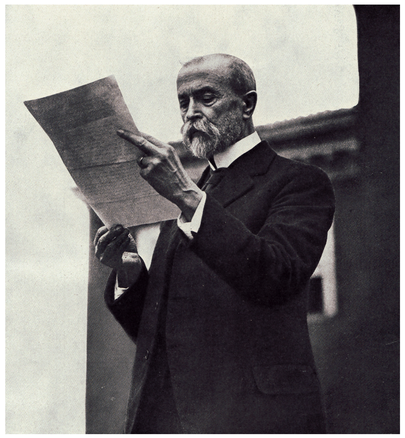

Tomáš G. Masaryk, USA 1918

Tomáš G. Masaryk, Francie 1918

„Člověče, to je ohromná věc pro stát, když je prezident krásný!“ Ministerský předseda Antonín Švehla o TGM

Tomáš G. Masaryk, Francie 1918

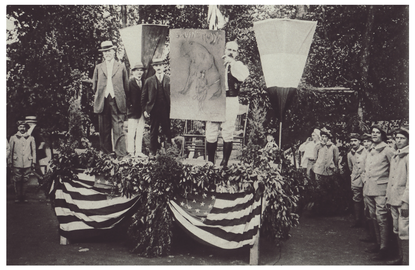

Tomáš G. Masaryk, USA 1918

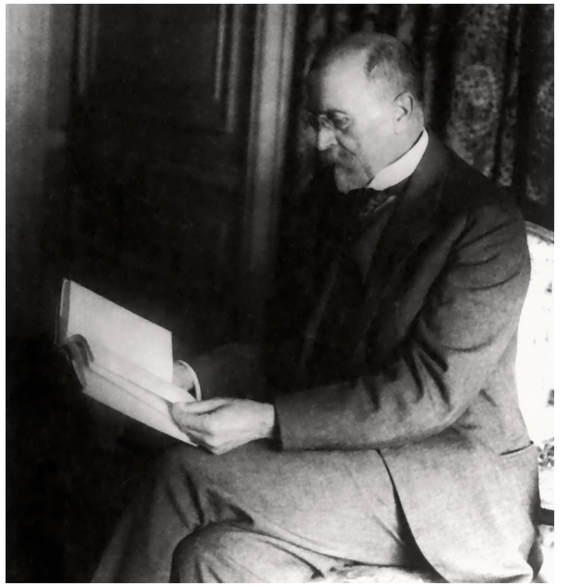

Tomáš G. Masaryk v emigraci při odpočinku, 1917

Prezident Tomáš G. Masaryk s dcerou Olgou a synem Janem po návratu do Prahy, 21. prosinec 1918

Prezident Tomáš G. Masaryk s dcerou Olgou po návratu do Prahy, 21. prosinec 1918

Tomáš G. Masaryk, Praha 1918